

Aan de Raad van de gemeente Leudal

CC: Cie Sociaal, Cie Fysiek, Cie BM

CC: College

CC: Raadsgriffie

**Betreft: Voorstel voor het behouden van het basisonderwijs in de
 kleine kernen**

**Doel: Meningsvorming om helderheid te krijgen of een door de Raad breed
gedragen initiatief kans van slagen heeft.**

Leudal, 31 maart 2021

Startnotitie

Inleiding

Het voornemen van SPOLT om het basisonderwijs te stoppen in Buggenum, Heibloem en Kelpen-Oler heeft vrijwel iedereen verrast. Dat is begrijpelijk. Die verrassing lag niet enkel in het voornemen de scholen reeds te sluiten vanaf het komende schooljaar. Sluiting van een school heeft ingrijpende consequenties. Natuurlijk op de eerste plaats voor kinderen, ouders en leerkrachten. Maar de impact van een school in een kleine kern gaat veel verder. Een basisschool heeft een belangrijke functie voor het behoud van de eigen identiteit van een kern. Verenigingen kunnen via de school kinderen vroegtijdig betrekken bij activiteiten en zo de continuïteit waarborgen. Een school is belangrijk als ontmoetingspunt voor ouders. Daar worden immers contacten gelegd en het sociale aspect is zeer zeker niet te onderschatten. Daarnaast zijn er uiteraard grote consequenties wanneer kinderen iedere dag elders naar een school moeten worden gebracht en later weer opgehaald. De verkeersveiligheid komt ook zeer zeker om de hoek kijken wanneer de basisschoolkinderen zelfstandig veel kilometers moeten gaan fietsen.

Stand van zaken

1. Het College heeft diverse malen overleg gehad met SPOLT met als doel de mogelijkheid te verkennen de scholen open te houden. De realiteit gebiedt vast te stellen dat er weinig uitzicht is dat die contacten effect zullen hebben. Kennelijk is het besluit van SPOLT tot sluiting onwrikbaar.

2. In de kernen zijn er initiatiefgroepen actief die zich met hart en ziel inzetten het basisonderwijs te behouden.
3. Die initiatieven vragen grote inspanningen, maar men realiseert zich ook dat men ten opzichte van SPOLT in een afhankelijke positie verkeert.
4. Recent heeft men de Gemeenteraad erop gewezen dat men de positieve houding van de Raad waardeert maar men stelt ook vast dat er meer nodig is dan welwillende woorden van de Raad om het basisonderwijs te behouden.
5. Er is dus een actievere houding nodig van de Raad. We kunnen niet volstaan met het uitspreken van sympathie. We kunnen ook niet volstaan met een formele opstelling waarin de gemeente zich beperkt tot de verantwoordelijkheid van beschikbaar stellen en financieren van gebouwen.

Voorstel

Wanneer er op SPOLT niet te rekenen valt is het alternatief dat er wordt ingezet op de stichting van een nieuwe school/organisatie binnen Leudal.

Uit oogpunt van verwachtingenmanagement is allereerst aan de orde of de stichting van een nieuwe school als een reële optie moet worden beschouwd. Anders gezegd, zijn er bij voorbaat al kritische randvoorwaarden die onvervulbaar lijken zonder hulp van de Gemeente.

Een vervolgstap, wanneer stichting van een nieuwe school niet reeds bij voorbaat kansloos is, is dat deze optie uitgewerkt en geconcretiseerd gaat worden. Een dergelijk traject is veelomvattend en vraagt een tijdige voorbereiding. We gaan op een aantal elementen in.

1. Het lijkt uitgesloten dat een nieuwe school per 1 september 2021 kan gaan functioneren. De te doorlopen procedure is tijdrovend waarbij termijnen wettelijk zijn vastgelegd. De eerste stap is bijgevolg dat met SPOLT de afspraak wordt gemaakt dat de scholen in de drie kernen nog een jaar openblijven. Dat jaar biedt gelegenheid om te voldoen aan wettelijke eisen rond een stichting van een school en ook om tal van andere voorbereidingen te treffen. Overigens is overleg met bestaande onderwijsorganisaties wettelijk voorgeschreven.
2. Er dient een inventarisatie te komen van wat er de afgelopen maanden in de drie kernen reeds is ondernomen? Welke activiteiten hebben reeds plaatsgevonden? Tegen welke vragen is men aangelopen? Welke ideeën zijn op tafel gekomen? Initiatiefgroepen en Medezeggenschapsraden hebben reeds veel werk verzet.
3. Er is een organisatiestructuur nodig om de stichting van een nieuwe school voor te bereiden. In ieder kern zal er een initiatiefgroep moeten komen die zich belast met de voorbereiding. Daarnaast is het wenselijk dat er een overkoepelend overleg wordt gestart tussen de drie kernen waarin ervaringen worden uitgewisseld en onderlinge ondersteuning wordt verleend.
4. Er is een communicatieplan nodig opdat alle betrokkenen tijdig over de voortgang worden geïnformeerd en ook tijdig inbreng kunnen leveren. Ouders en (toekomstige) leerkrachten dienen daarin een belangrijke positie in te nemen.

5. In een latere fase kan aan de orde komen of de drie scholen apart gaan functioneren of dat de nieuw te vormen organisatie kernen-overstijgend gaat werken en alle scholen binnen Leudal onder haar hoede krijgt.
6. Ambtelijke en bestuurlijke ondersteuning van deze initiatieven is onmisbaar. Dat betekent dat de Gemeenteraad moet besluiten dat het College die ondersteuning beschikbaar stelt. Nog beter is wanneer het College zich van meet af aan aansluit bij het initiatief en die ondersteuning toezegt.
7. Er zullen taken moeten worden toebedeeld. Om een aantal punten te benoemen:
 - De Stichting van een school dient plaats te vinden via een aantal formele stappen. Er moet een aanvraag worden opgesteld waarin gegevens worden aangeleverd omtrent aantal leerlingen bij de start en verder een prognose voor de komende jaren. Er is een beschrijving van het voedingsgebied nodig. De ingangsdatum van de bekostiging enz.
 - Er zal een exploitatieopzet moeten komen.
 - Er zal overleg met SPOLT moeten plaatsvinden over de beëindiging van de activiteiten en verantwoordelijkheden om een eventuele overdracht naar een nieuwe schoolorganisatie te bespoedigen.
 - In gelijke zin zal de personele component moeten worden ingevuld.
 - Daaraan verwant zijn vraagstukken rond de identiteit van de nieuwe school.
 - De interne orde van de school zal moeten worden geregeld.
 - Enz.

Natuurlijk hoeft niet alles nieuw te worden bedacht. Er kan gebruik worden gemaakt van documenten en routines die thans reeds bestaan.

Kritische condities

1. Bij de start van dergelijke projecten is een valkuil dat men moeilijk van de kant af komt omdat men een onoverzienbaar aantal beren op de weg ziet. Dat kan de energie van de start wegnemen en bron zijn van moedeloosheid. Daarom is een kritische voorwaarde of er voldoende inspiratie en betrokkenheid is in iedere kern om op weg te gaan. Juni 2021 zou er een stevige structuur moeten staan. Die structuur betreft zowel de voorbereiding en stichting van de nieuwe school als bemensing van een schoolbestuur zodra de school in werking is getreden.
2. Voorbereidingen brengen kosten met zich mee. Het ligt voor de hand dat een startbudget vanuit de gemeente beschikbaar worden gesteld.
3. Afspraken met SPOLT zijn nodig. Bij het overleg hierover ligt het voor de hand het College van Leudal hierin een belangrijke plaats te geven.

Vervolg

Stap 1:

De Griffier stuurt dit document naar de initiatiefgroepen in de drie kernen met het verzoek aan de fracties opmerkingen en wijzigingsvoorstellen in te brengen.

Stap 2:

Een eerste verkennende en verrijkende bespreking in de komende commissievergaderingen.

Stap 3:

Agendering van een concreet voorstel voor de komende Raadsvergadering. Idealiter gebeurt deze agendering door alle fracties gezamenlijk.

Stap 4:

Vanuit de partijen in de Raad wordt een kleine werkgroep gevormd die het proces gaat volgen, terugkoppelt naar de Raad en indien nodig voorstellen aan de Raad voorbereidt wanneer politieke besluitvorming aan de orde is.

Evert Franzen
Fractie Ronduit Open
0613895930